

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Honduraská republika - Honduras

[Všeobecné informácie o krajine](#)

MINISTRY OF FOREIGN
AND EUROPEAN AFFAIRS
OF THE SLOVAK REPUBLIC

MINISTÈRE DES AFFAIRES
ÉTRANGÈRES ET EUROPÉENNES
DE LA RÉPUBLIQUE SLOVAQUE

MINISTERIO DE ASUNTOS
EXTERIORES Y EUROPEOS
DE LA REPÚBLICA ESLOVACA

МИНИСТЕРСТВО ИНОСТРАННЫХ
И ЕВРОПЕЙСКИХ ДЕЛ
СЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ

وزارة الخارجية
والشؤون الأوروبية
لجمهورية سلوفاكيا

斯洛伐克共和国
外交和欧洲
事务部

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Mexiku: <http://www.mzv.sk/mexiko> , emb.mexico@mzv.sk

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

a) Základná charakteristika hospodárstva

Honduras je jednou z najchudobnejších krajín v Strednej Amerike, viac ako 50% obyvateľov žije pod hranicou chudoby. Základom ekonomiky je poľnohospodárstvo a remitancie (finančné prevody bez protihodnoty od Honduranov žijúcich v zahraničí, najmä v USA). Ekonomika Hondurasu je veľmi závislá od USA v zahraničnom obchode a priamych zahraničných investíciách, na ktorých sa USA podieľajú 70%. V posledných rokoch bolo vynaložené úsilie na rozvoj vzdelávacieho systému, vidieka a infraštruktúry. Súčasná administratíva rozvíja myšlienku špecializovaných miest, centier voľného obchodu a investičných zón na stimuláciu ekonomiky. Realizácia hlbších inštitucionálnych reforiem je rozhodujúca pre urýchlenie dynamiky hospodárskeho rastu krajiny. Systémová korupcia pretrváva a narúša právny štát, súdny systém je slabý a podlieha politickému vplyvu. Korupcia, byrokracia a kriminalita ostávajú prekážkou pre rast.

- Honduraská ekonomika je veľmi citlivá na vonkajšie faktory, najmä na zmeny cien komodít na medzinárodných trhoch a časté prírodné katastrofy. Zvýšené investície do maquilas (montážne a spracovateľské fabriky, ktorých produkcia je určená na export) a vývoz netradičných segmentov umožnili Hondurasu rozšíriť svoju exportnú základňu o produkty, ako sú morské plody, palmový olej, tropické ovocie, a hovädzie mäso. Nárast súkromných aj verejných investícií a vyššie remitancie pomohli oživiť ekonomiku, čo sa odrazilo v raste HDP, ktorý v roku 2010 dosiahol 3,7 %, následne rovnako 3,7 % v roku 2011. V roku 2012 honduraské hospodárstvo rástlo o 3,3 % a v roku 2013 to bolo 2,6 %. Rastový výhľad pre tento rok zostáva pozitívny a očakáva sa celkovo 3,1% rast ekonomiky a 3,4 % v roku 2015. HDP v bežných cenách v minulom roku dosiahlo 18,55 mld. USD, čo predstavuje 2 291 USD na obyvateľa. Na jeho tvorbe sa podieľalo poľnohospodárstvo 15,29 %, výroba a priemysel predstavuje 28,79 % a služby tvoria 43,37% HDP. Honduras je krajina s najvyšším počtom vražd na svete. Vysoká miera kriminality a násillia do veľkej miery ovplyvňujú rozvoj krajiny. Ročné ekonomické náklady na násillnú trestnú činnosť sa odhadujú na asi 10% HDP Hondurasu.
- Inflácia v III.Q 2014 dosahuje 6,34 %, v roku 2013 to bolo 5,18 %, index spotrebiteľských cien (CPI) sa zvýšil na 278,6 indexových bodov.
- Reálna miera nezamestnanosti v roku 2014 dosahuje 3,9 %, nezamestnanosť v roku 2013 dosiahla rovnako 3,9 % aktívneho obyvateľstva.
- Minimálna mzda v Hondurase je jednotlivo určená pre každý sektor a dosahuje 5 114,76 až 8 224,35 HNL (242 až 388 USD).
- V II.Q 2014 dosiahol bežný účet platobnej bilancie deficit 264 mil. USD, čo predstavuje 8,7 % HDP, hodnota medzinárodných devízových rezerv predstavuje 3,15 mld. USD.

- Rating krajiny je podľa agentúry Moody's na úrovni B2 s negatívnym výhľadom, podľa S&P dosahuje stupňa B+ s pozitívnym výhľadom.
- Honduras dlhodobo hospodári s nevyváženým rozpočtom. Deficit za posledných 10 rokov dosahuje v priemere 3,61 % HDP, v minulom roku to bolo rekordných 7,56 %. Rozpočet na rok 2014 bol schválený vo výške 179,68 mld. HNL (8,5 mld. USD) s plánovaným deficitom 6 %.
- Verejný dlh Hondurasu v I. polroku 2014 dosiahol 7,86 mld. USD, čo predstavuje 40 % HDP. Čistý zahraničný dlh vo výške 5,2 mld. USD tvorí 65 % celkového dlhu, ktorý v minulom roku s 43,4 % HDP prekročil parametre udržateľnosti medzinárodných agentúr pre vysoko zadlžené krajiny s nízkymi príjmami (LIC-DSF).
- 59,0% obyvateľov žije pod hranicou chudoby (5 USD/ deň), 36,2% v extrémnej chudobe (2 USD/deň).

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

Priemysel možno rozdeliť do 3 hlavných sektorov: priemysel spracovania ovocia a výroby nápojov a tiež odevný priemysel, ďalej agrárny priemysel so zameraním na export – spracovanie mäsa a kreviet, cukrovarnícky a papierenský priemysel, tretím sektorom je tzv. *maquila* (montážne závody najmä v textilnom priemysle). Pomerne rozvinutý je tiež ťažobný priemysel, najmä ťažba drahých kovov (zlato, striebro, zinok, olovo). Priemysel zamestnáva 16,4% ekonomicky činného obyvateľstva. Zvýšený dopyt najmä v turistickom sektore napomohol vyššej dynamike rozvoja stavebníctva. Poľnohospodárstvo je tradične najvýznamnejším odvetvím honduraskej ekonomiky, ktoré predstavuje značnú časť príjmov štátneho rozpočtu. Na vidieku žije a poľnohospodárstvu sa venuje približne 60% obyvateľov, prevažne indiánskeho pôvodu. Významné je predovšetkým pestovanie banánov, kávy, kukurice, fazuli a ryže. Diverzifikácia poľnohospodárskej produkcie sa v posledných rokoch prejavila v raste exportu melónov, ananásu, manga a ďalšieho tropického ovocia. Významným produktom sú krevety a langusty. Dôležitým sektorom, ktorý zaznamenáva rast, je turistika.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

OSN, FAO, G-77, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICCT, ICFTU, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRC, ILO, IMF, IMO, INTERPOL, IOC, IOM, ISO (účastník), ITU, LAIA (pozorovateľ), MIGA, MINURSO, NAM, OAS, OPANAL, OPCW, PCA, RG, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNICEF, UPU, WB, WCL, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WToO, WTO, Komisia OSN pre Latinskú Ameriku (CEPAL), Latinskoamerický ekonomický systém (SELA), Systém stredoamerickej integrácie (SICA), Stredoamerický parlament (PARLACEN), Stredoamerická banka ekonomickej integrácie (BCIE), Stredoamerický spoločný trh (MCCA), Združenie krajín vyvážajúcich banány

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

Honduraský daňový systém tvorí daň z príjmu, daň z pridanej hodnoty, daň z aktív, daň z nehnuteľností a súbor miestnych daní.

Daň z príjmu (Impuesto sobre la renta)

Dani z príjmu podliehajú príjmy všetkých fyzických a právnických osôb v krajine, pokiaľ pochádzajú z domácich zdrojov. Dani nepodliehajú príjmy zo zahraničia, ani v zónach voľného obchodu.

Príjmy právnických osôb do 200.000 HNL (cca 12 tis. USD) sú zdanené sadzbou 15 %, zisky nad 200.000 HNL sadzbou 25 %. V roku 2003 bola na trojročné obdobie zavedená daň z príjmu právnických osôb vo výške 30 % pri ročnom zisku presahujúcom 1 mil. HNL (60 tis. USD).

Príjmy fyzických osôb sú zdanené sadzbou 10 % pri príjmoch v rozmedzí 70 až 100 tis. HNL (4 až 6 tis. USD), pri príjmoch nad 500 tis. HNL je sadzba 25 %.

Daň z predaja (Impuesto sobre la venta)

Dani z predaja vo výške 12 % podlieha všetok tovar a služby s výnimkou niektorých základných potravín, liekov, agrochemických výrobkov, palív, kníh a vzdelávacích materiálov, poľnohospodárskych strojov, počítačového vybavenia a niektorých služieb (dodávky vody a elektrickej energie, vzdelávania, lekárskej služby, pozemnej dopravy, bankovníctva, poisťovníctva atď.). Špeciálna 15 % sadzba dane z predaja je aplikovaná na nové automobily, pivo, alkoholické nápoje, likéry, cigarety a tabakové výrobky. Špeciálna 4 % sadzba dane z pridanej hodnoty je stanovená pre turistické služby (hotely, požičovne automobily, činnosť turistických agentúr atď.). Letecké služby sú zaťažené 10 % daňou. Od tejto dane sú oslobodené podniky pôsobiace v zónach voľného obchodu.

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

Zvýhodnenie proexportne zameraných zahraničných investícií v režime zón voľného obchodu a exportných výrobných zón sú aplikované plošne a neexistujú špeciálne vládne rozvojové programy pre niektoré odvetvia.

c) Verejné obstarávanie

V roku 2001 bol schválený nový zákon o verejnom obstarávaní, ktorý upravuje kontrakty na verejné práce, dodávky tovarov a služieb pre verejný sektor. Zákon zaručuje princíp rovnosti a slobodnej súťaže pre všetkých účastníkov ako aj reciprocitu pre zahraničných účastníkov.

Zákon umožňuje účasť na verejných súťažiach zahraničným právnickým osobám za predpokladu splnenia podmienok, stanovených občianskou a obchodnou legislatívou, umožňujúcich vykonávanie aktivít v Hondurase. Okrem toho musia byť subjekty zapísané v Registri dodávateľov a kontrahentov podľa špecializácie alebo druhu podnikateľských aktivít. Táto registrácia má platnosť 3 roky a môže byť záujemcom predĺžovaná. Register je v správe Ministerstva financií. Podľa objemu projektov sú aplikované nasledovné modality kontraktácie. Verejná licitácia, súkromná licitácia, verejný konkurz, súkromný konkurz a priame zadanie objednávky.

Systém podávania informácií o štátnych výberových konaniach je veľmi nepružný. Vyhlásovanie tendrov je oznamované s oneskorením, termíny uzávierok bývajú vo väčšine prípadov iba niekoľko dní od dátumu vyhlásenia tendrov. Navyše

oznámenie o vyhlásení tendrov zvyčajne neobsahujú kompletné a jasné informácie o všetkých podmienkach. Podmienky výberového konania sa všeobecne vyznačujú značnou komplikovanosťou, bývajú podmienené predbežným skladaním relatívne vysokých účastníckych alebo garančných poplatkov.

Štátne objednávky sú zverejnené na stránke <http://www.honducopras.gob.hn/>.

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

a) Priame zahraničné investície:

V SR nie sú žiadne investície z Hondurasu, ani nie je predpoklad získania investorov do budúcnosti, vzhľadom na charakter krajiny. Ani v Hondurase nie sú zaznamenané žiadne investície zo SR.

PZI sú v Hondurase regulované prostredníctvom Zákona o investíciách (Dekrét č. 80-92). Realizované investície je potrebné registrovať na Ministerstve priemyslu a obchodu, ktoré vydá príslušný certifikát a investíciu akredituje. Zahraničné investície v Hondurase majú rovnaké podmienky ako domáce, Ministerstvo priemyslu a obchodu však podporuje proexportne zamerané investície.

Centrum pre ekonomický a sociálny výskum (CIES) v honduraskej Rade pre súkromné podnikanie (Cohep), predpokladá nárast priamych zahraničných investícií, ktorý je spôsobený predovšetkým skutočnosťou, že krajina vytvorila legislatívnu a inštitucionálnu infraštruktúru, ktorá podporuje proces PZI, v rozvojových regiónoch na konsolidáciu montážnych závodov maquilas, finančného systému, komunikácií, infraštruktúry a obnoviteľných zdrojov energie prostredníctvom kapitálu domácich aj zahraničných investorov.

Priame zahraničné investície v prvom polroku 2014 dosiahli 543 mil. USD, čo je o 0,93 % viac ako bolo zaznamenaných v rovnakom období minulého roka. Najviac zahraničných kapitálových tokov smerovalo dopravy, skladovania a spojov (28 %), spracovateľského priemyslu (20 %), služieb (16,8 %), obchodu (13,8 %) a do priemyselnej výroby (10,4 %). Najväčším investormi boli spoločnosti z USA, EÚ a Latinskej Ameriky. PZI v roku 2013 dosiahli 1,059 mld. USD a v roku 2012 to bolo 1,058 mld. USD.

b) Energetická politika krajiny

Inštalovaná výrobná kapacita Hondurasu je 1 799 MW, z toho 38% je z obnoviteľných zdrojov. Súčasný elektrický systém sa skladá zo siedmich vodných elektrární a troch tepelných, ktoré sú vo vlastníctve Národnej elektrickej spoločnosti (*Empresa Nacional de Energía Eléctrica, gigante Enea*), súkromný sektor má celkom 39 závodov z toho 15 tepelných elektrární, 13 malých vodných elektrární, 10 na biomasu na báze rastlín a 1 na bionaftu. V súkromnom vlastníctve je tak niečo cez 52% výroby energie. Honduras však využíva iba 10,5% súčasných zdrojov energie z obnoviteľných zdrojov a prijal plán rozvoja energie krajiny na obdobie 2011-2016, v rámci ktorého plánuje preinvestovať 1,69 mld. USD z celkových 2,43 mld. USD do obnoviteľných zdrojov energie v tomto období.

Tab. č. 1

Podiel energetických nosičov na celkovej spotrebe energií	2013
Zemný plyn	5,74 %
Ropa	19,13 %
Uhlie	37,27 %
Jadrové zdroje	0 %
Obnoviteľné zdroje energie	37,86 %

Tab. č. 2

Podiel na celkovej výrobe elektrickej energie	2013
Tepelné elektrárne	62,1 %
Jadrové elektrárne	0 %
Obnoviteľné zdroje energie	37,9 %

Tab. č. 3

Podiel dovozu na celkovej spotrebe energií (netto import)	2013
Zemný plyn	100 %
Ropné deriváty	99,96 %
Uhlie	100 %
Jadrové zdroje	0 %

Zdroj: EIA

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

a) Dovozný a vývozný režim, obchodná prax

Dovozné podmienky

Dovoz tovaru a služieb do Hondurasu nepodlieha žiadnym významnejším obmedzeniam. Pre dovážaný tovar nie je potrebná dovozná licencia (mimo fytozdravotného osvedčenia pre dovážané poľnohospodárske a potravinárske produkty) a tovar musí spĺňať platné honduraské normy.

Cudzinci exportujúci do Hondurasu nie sú zo zákona povinní predávať cez obchodného agenta alebo distribútora, okrem predaja vládny dodávateľom (len cez autorizovaného miestneho zástupcu). Vyhľadávanie miestneho zástupcu sa však doporučuje, pretože jeho prítomnosť je nevyhnutná pri dovoznej procedúre, miestnom marketingu a post predajnom servise.

Dovozcovia farmaceutických a agrochemických výrobkov, potravín, živočíšneho krmiva a liekov musia pred predajom svoje výrobky riadne zaregistrovať. Farmaceutické výrobky, potraviny a lieky na ministerstve zdravotníctva a agrochemické výrobky a živočíšne krmivá na ministerstve poľnohospodárstva.

K registrácii musí dovozca predložiť fytoosanitárne osvedčenie, potvrdenie o pôvode tovaru, faktúru a formulár žiadosti o inšpekciu.

Honduraský dovozný režim umožňuje tzv. dočasný dovoz, tzn. dovoz na prechodnú dobu (výstavy, veľtrhy atď.), ktorá nepresiahne 3 mesiace.

Dovozné dokumenty

Pre väčšinu tovaru sú vyžadované nasledujúce dokumenty: bill of lading/airway bill, komerčná faktúra, certifikát pôvodu tovaru v prípade dovozu automobilov, fytoosanitárne a zoosanitárne osvedčenia v prípade dovozu poľnohospodárskych produktov a potravinárskych výrobkov. Všetky komerčné dovozy musia byť sprevádzané potvrdením, že devízy na jeho platbu boli zmenené v honduraskom bankovom systéme. Importná licencia nie je vyžadovaná.

Colný systém

Honduras je od roku 1993 členom Stredoamerického spoločného trhu (MCCA), ktorý stanovuje niektoré spoločné vonkajšie colné sadby. Základom honduraského colného sadzovníku je tzv. Stredoamerický colný systém a spoločný stredoamerický colný sadzovník (v rámci MCCA bolo harmonizovaných cca 92 % položiek colného sadzovníku). Na väčšinu dovozných položiek sú spoločné clá - 10 % na polotovary a maximálne 15 % na hotové výrobky.

Kontrola vývozu

Platný vývozný režim umožňuje vývoz do akejkoľvek krajiny sveta s výnimkou krajín, na ktoré OSN uvalila obchodné sankcie. Kontrolovaný je len vývoz cukru, dreva a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov. Všetci exportéri, okrem podnikov vo voľných zónach, musí v predstihu nahlásiť Centrálnu banke krajinu určenia, očakávaný devízový príjem, množstvo, hodnotu a pravdepodobné dátum vývozu exportovaného tovaru.

Ochrana domáceho trhu

Domáci trh je chránený colnými sadzbami. Medzi významné netarifné bariéry patrí najmä komplikované zoo a fytoosanitárne predpisy a celkovo veľmi zložitý systém platby ciel a ďalších daní.

Zakázaný je dovoz automobilov starších ako 7 rokov, autobusov starších ako 10 rokov, vozidiel s riadením na pravej strane, toxických materiálov, pornografie a drog. Regulovaný je tiež dovoz zbraní a munície, s poľnohospodárskych produktov - ryža a kukurica a tiež zmrazeného a čerstvého hydinového mäsa.

Zóny voľného obchodu

Zóny voľného obchodu sú štátom spravované exteritoriálne colné a fiškálne územia, kde podnikajú miestne či zahraničné subjekty v oblasti exportu tovaru a služieb. Zóny voľného obchodu začali vznikať v roku 1977. Hlavná zóna voľného obchodu je voľná zóna Puerto Cortés.

Úplne rovnaké výhody požívajú firmy podnikajúce v niektorej z tzv. výrobných exportných zón (priemyslové parky).

V Hondurasu je momentálne viac ako 27 zón voľného obchodu a výrobných exportných zón. Viac než 80 % týchto zón sa nachádza pri severnom pobreží, v blízkosti Puerto Cortés alebo v okolí San Pedro Sula.

V poslednej dobe začali vznikať aj tzv. turistické voľné zóny, ktoré majú súkromný charakter.

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

V zahraničnom obchode prevláda export poľnohospodárskych produktov a import polotovarov pre spracovateľské závody v zónach voľného obchodu dlhodobo s pasívnou obchodnou bilanciou. Dohody o voľnom obchode (najmä CAFTA) viedli k modernizácii a liberalizácii honduraských obchodných politík a k nárastu objemu tovarovej výmeny. Celkový export Hondurasu v roku 2013 klesol o 12,7%, najmä kvôli epidémiám kávovníka a dosiahol 3,86 mld. USD. Vývoz bol tvorený prevažne poľnohospodárskymi produktmi, ako je káva a palmový olej a priemyselnou výrobou a ťažbou. Import v rovnakom období dosiahol hodnotu 9,21 mld. USD a taktiež klesol o 3,1%. Pokles dovozu bol ovplyvnený znížením nákupu spotrebného tovaru, surovín a palív. Obchodná bilancia vytvorila pasívne saldo v sume 5,36 mld. USD. V prvej polovici roku 2014 dochádza k miernemu oživeniu zahraničného obchodu. Hodnota exportu dosiahla 2,19 mld. USD, čo je o 2,0 % viac ako v rovnakom období minulého roku. Najviac vyvázanými sa stali produkty potravinárskeho priemyslu (51,9 %) priemyselnej výroby (24,2 %), poľnohospodárstva (17,5 %) a ťažby (6,4 %). Dovoz taktiež rástol a dosiahol 4,60 mld. USD. Prevládal import polotovarov (28,0 %), spotrebného tovaru (27,7 %) a pohonných hmôt (24,1 %). Obchodná bilancia skončila pasívnym saldom vo výške 2,41 mld. USD. Spojené štáty zostávajú najväčším obchodným partnerom s 33,7 % podielom na vývoze 45,2 % na dovoze.

Export		Import	
<i>Podľa krajín</i>			
USA	33,7 %	USA	45,2 %
EÚ	24,0 %	Guatemala	9,5 %
Salvador	7,8 %	EÚ	6,8 %
Guatemala	6,3 %	Čína	5,9 %
Nikaragua	5,5 %	Salvador	5,3 %
<i>Podľa tovarov</i>			
Káva	25,3 %	Polotovary	28,0 %
Banány	9,9 %	Spotrebný tovar	27,7 %
Palmový olej	6,5 %	Palivá	24,1 %
Krevety	5,1 %	Kapitál	14,6 %
Železo	4,4 %	Stavebné materiály	3,2 %

c) Vývoj zahraničného obchodu so SR za posledných päť rokov (vývoz/dovoz)

Slovenský export do Hondurasu v roku 2013 rástol o 9,85% a dosiahol 550 tis. EUR, dovoz klesol o 52,91% a dosiahol 532 tis. EUR čím vznikla pozitívna bilancia vzájomného obchodu pre SR. V prvom kvartáli roku 2014 dochádza k poklesu vzájomného obchodu.

Najväčšími položkami slovenského exportu v uplynulom období boli cestné vozidlá (54,0%), elektrické zariadenia (36,8%), železo a oceľ (4,6%), hliník a predmety z hliníka (1,8%), kaučuk a výrobky z neho (1,3%) a nástroje a prístroje (0,6%).

Najviac dovázanými komoditami boli káva a kávové náhrady (52,4%), odevné súčasti z textilného materiálu (11,7%), tyl, výšivky a podobne (10,6%), spracovaný tabak (1,8%), ovocie a orechy (5,8%), a zelenina (1,3%).

Prehľad vývoja vzájomnej obchodnej relácie za posledných 5 rokov

v tis. EUR	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Export	1 151	906	1 408	500	550	135
Import	1 184	1 342	1 079	1 131	532	234
Obrat	2 335	2 248	2 488	1 631	1 082	369
Bilancia	-33	-437	329	-630	17	-99

Zdroj: MH SR

*január – máj 2014

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Vyhodnotenie odbytových možností SR

pretrváva obchodný deficit v strojárstve a dopravných prostriedkoch, chemickom priemysle, potravinárstve a po prvotných priemyselných surovinách.

b) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

Najefektívnejšou formou distribúcie používanou väčšinou zahraničných firiem je predaj prostredníctvom miestnych obchodných zástupcov, aj keď najmä veľké nadnárodné korporácie realizujú svoje predaje v rámci globalizácie trhov priamo. V rovine predaja prostredníctvom miestneho zástupcu v zásade existujú dve varianty, predaj prostredníctvom dealera špecializovaného na určitú komoditu, alebo využitie dosiaľ nie príliš rozvinuté siete obchodných domov a špecializovaných obchodov.

Vstup na trh Hondurasu by mal byť podložený marketingovou štúdiou, optimálne oslovenie klientely by malo byť realizované predložením ponuky kalkulovanej nie ex works, ale vrátane dopravy a poistenia. Ponuka by mala byť formulovaná v španielčine a sprevádzaná propagačnými materiálmi, vzorkami (ak to umožňuje povaha tovaru), referenciami (kam firma vyváža, s kým spolupracuje atď) a prezentačnými CD či DVD.

Predpokladom obchodného úspechu je častý osobný kontakt s partnermi, pravidelne obnovovaný a ošetrovaný.

Nutným predpokladom pre úspech slovenských vývozov, najmä veľkých zákaziek a investičných celkov, je zabezpečenie financovania.

c) Praktické informácie pre exportéra a importéra

- **Vízum**

Vízová povinnosť pre občanov SR bola zrušená v turistickom a krátkodobom styku do 90 dní. Výška letiskových poplatkov pri odchode z krajiny je 25,- USD. V krajine sú štyri medzinárodné letiská v Tegucigalpe, San Pedro Sula, La Ceiba a Roatán. Najmodernejšie letisko sa nachádza v priemyslovom centre San Pedro Sula. Väčšina obchodov, reštaurácií, požičovní automobilov a hotelov akceptuje bežné platobné karty (najrozšírenejšia je VISA alebo MasterCard). V Hondurase je možné ubytovať sa v hoteloch všetkých kategórií a cenových relácií, vzhľadom na expandujúci cestovný ruch je ich úroveň pomerne dobrá.

- **Časový rozdiel**

(-) 6 hodín

- **Oficiálne sviatky**

1. január – Nový rok, 3. február – Deň Panny Suyapa – patrónky Hondurasu, 19. marec – Deň otcov, 1. máj – Deň práce, 2. májová nedeľa – Deň matiek, 10. september – Deň detí, 15. september – Deň nezávislosti, 17. september – Deň učiteľov, 3. október – Narodenie generála Francisca Morazána – Deň honduraského vojaka, 12. október – príchod Krištofa Kolumbusa, 25. december – Vianočný sviatok.

- **Adresa ZÚ SR v Mexiku**

Embajada de la República Eslovaca
Julio Verne 35, Colónia Polanco
Delegación Miguel Hidalgo
C.P. 11560, México, D.F.
Estados Unidos Mexicanos
Tel. : (+52-55) 5280 6669
Fax : (+52-55) 5280 6294
E-mail.: emb.mexico@mzv.sk

- **zoznam kontaktov a webových stránok významných ekonomických inštitúcií v Hondurase**

Secretaría de Finanzas - www.sefin.gob.hn
Secretaría de Industria y Comercio - www.sic.gob.hn
Secretaría de Obras Públicas, Transporte y Vivienda - www.soptravi.gob.hn
Secretaría de Recursos Naturales y Ambiente - www.serna.gob.hn
Secretaría de Turismo - www.iht.gob.hn
Secretaría Técnica y Cooperación Internacional - www.setco.gob.hn
Tribunal Supremo de Cuentas - www.tsc.gob.hn
Cámara de Comercio de Honduras - www.ccit.hn
Banco Central de Honduras - www.bch.hn